

Įstatymas paskelbtas: Žin., 1997, Nr. 64-1502
Neoficialus įstatymo tekstas

LIETUVOS RESPUBLIKOS PINIGŲ PLOVIMO PREVENCIJOS Į S T A T Y M A S

1997 m. birželio 19 d. Nr. VIII-275
Vilnius

Nauja įstatymo redakcija nuo 2002 m. balandžio 1 d.:

Nr. [VIII-903](#), 98.10.20, Žin., 1998, Nr. 96-2658 (98.11.04)

Nr. [IX-821](#), 2002-03-28, Žin., 2002, Nr. 33-1255 (2002-03-30)

PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šio Įstatymo paskirtis – nustatyti pinigų plovimo prevencijos priemones bei valstybės institucijas, atsakingas už pinigų plovimo prevencijos priemonių įgyvendinimą.

2 straipsnis. Pagrindinės šio Įstatymo sąvokos

1. **Pinigų plovimas** – veika, kuria siekiama įteisinti arba nuslėpti nusikalstamu būdu įgytų pinigų kilmę.

2. **Pinigų plovimo prevencija** – šiame Įstatyme numatytų priemonių, užkertančių kelią pinigų plovimui, įgyvendinimas.

3. **Pinigai** – gryniesi pinigai, čekiai, vekseliai, kelionių čekiai, mokamieji (mokėjimo) pavedimai bei kiti mokėjimo dokumentai.

4. **Kredito įstaigos** – bankai, kredito unijos ir kitos įstaigos, veikiančios pagal Lietuvos banko išduotą licenciją, arba Lietuvos Respublikoje veikiantys užsienio kredito įstaigų skyriai (filialai).

5. **Finansinės įstaigos** – draudimo įmonės ir draudimo brokeriai, investicinės kintamojo kapitalo bendrovės, investicinių fondų valdymo įmonės ir depozitoriumai, finansų maklerių įmonės. Lombardo, azartinius lošimus organizuojančios bendrovės ir pašto veikla šiame Įstatyme prilyginama finansinės įstaigos veiklai.

6. **Klientas** – juridinis ar fizinis asmuo, atliekantis operacijas pinigais su kredito ar finansine įstaiga ar kitu juridiniu asmeniu, išskyrus valstybės ir savivaldybių institucijas, kitas biudžetines įstaigas, Lietuvos banką bei valstybės ar savivaldybės fondus, užsienio valstybių diplomatines atstovybes ar konsulines įstaigas.

7. **Operacijos pinigais** – pinigų padėjimas ar priėmimas, paėmimas ar išdavimas, keitimas finansinėse ir kredito įstaigose, taip pat pinigų skolinimas, dovanojimas bei kitoks pinigų mokėjimas ar gavimas civilinių sandorių ar kitu pagrindu, išskyrus mokėjimus ar atsiskaitymus su valstybės ir savivaldybių institucijomis, kitomis biudžetinėmis įstaigomis, Lietuvos banku bei valstybės ar savivaldybės fondais, užsienio valstybių diplomatinėmis atstovybėmis ar konsulinėmis įstaigomis.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1716](#), 2003-07-04, Žin., 2003, Nr. 74-3431 (2003-07-25)

ANTRASIS SKIRSNIS VALSTYBĖS INSTITUCIJOS, ATSAKINGOS UŽ PINIGŲ PLOVIMO PREVENCIJOS PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMĄ

3 straipsnis. Valstybės institucijos, atsakingos už pinigų plovimo prevencijos priemonių įgyvendinimą

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba), Lietuvos bankas, Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Valstybinė draudimo priežiūros tarnyba prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ir Vertybinių popierių komisija yra valstybės institucijos, kurios pagal kompetenciją atsakingos už šiame Įstatyme numatytų pinigų plovimo prevencijos priemonių įgyvendinimą.

4 straipsnis. Metodinių rekomendacijų kredito įstaigoms pinigų plovimo prevencijos klausimais priėmimas

Lietuvos bankas priima kredito įstaigoms skirtas metodines rekomendacijas, kuriomis būtų siekiama užkirsti kelią pinigų plovimui.

5 straipsnis. Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos funkcijos įgyvendinant pinigų plovimo prevencijos priemones

Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba pagal kompetenciją:

- 1) renka ir registruoja šiame Įstatyme nurodytą informaciją apie kliento operacijas pinigais ir klientą, atliekantį šias operacijas;
- 2) renka ir analizuoja informaciją, susijusią su pinigų plovimo prevencijos priemonių įgyvendinimu;
- 3) teikia informaciją teisėsaugos ir kitoms valstybės institucijoms šių motyvuotu reikalavimu apie kliento atliekamas operacijas pinigais;
- 4) atlieka ikiteisminį tyrimą dėl nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimo;
- 5) bendradarbiauja su užsienio valstybių institucijomis, tarptautinėmis organizacijomis, įgyvendinančiomis pinigų plovimo prevencijos priemones;
- 6) teikia metodines rekomendacijas finansinėms įstaigoms, notarams bei asmenims, turintiems teisę atlikti notarinius veiksmus ir šio Įstatymo įpareigotiems teikti informaciją Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai, dėl reikiamų duomenų rinkimo ir perdavimo;
- 7) ne rečiau kaip kartą per metus pateikia ataskaitą Vyriausybei apie savo veiklą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1485](#), 2003-04-03, *Žin.*, 2003, Nr. 38-1730 (2003-04-24)

6 straipsnis. Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos teisės įgyvendinant pinigų plovimo prevencijos priemones

1. Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba turi teisę:

- 1) gauti iš valstybės institucijų, kredito ir finansinių įstaigų, kitų juridinių asmenų, fizinių asmenų, notarų bei asmenų, turinčių teisę atlikti notarinius veiksmus, savo funkcijoms atlikti reikalingus duomenis ir dokumentus apie pinigais atliekamas operacijas;
- 2) tikrinti valstybės institucijų, kredito ir finansinių įstaigų, kitų juridinių asmenų, fizinių asmenų veiklą, susijusią su pinigų plovimo prevencijos priemonių įgyvendinimu;
- 3) gauti iš valstybės institucijų, kredito ir finansinių įstaigų, kitų juridinių asmenų, fizinių asmenų informaciją, susijusią su pinigų plovimo prevencijos priemonių įgyvendinimu;
- 4) koordinuoti valstybės institucijų veiklą, susijusią su pinigų plovimo prevencijos priemonių įgyvendinimu;
- 5) nurodyti valstybės institucijų, kredito ir finansinių įstaigų vadovams aplinkybes ir sąlygas, sudarančias galimybes pažeisti įstatymus ir kitus teisės aktus, susijusius su pinigų plovimo prevencijos priemonių įgyvendinimu. Vadovai privalo išnagrinėti Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos nurodymus ir ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas po nurodymo gavimo pranešti Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai apie priimtas priemones.

2. Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos pareigūnų, atliekančių ikiteisminį tyrimą dėl nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimo, teisės reglamentuoja Baudžiamojo proceso kodeksas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1485](#), 2003-04-03, *Žin.*, 2003, Nr. 38-1730 (2003-04-24)

7 straipsnis. Valstybės institucijų bendradarbiavimas

1. Teisėsaugos ir kitos valstybės institucijos privalo pranešti Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai apie pastebėtus galimo pinigų plovimo požymius, šio Įstatymo pažeidimus ir priemones, kurių buvo imtasi prieš pažeidėjus. Duomenis, kuriuos valstybės institucijos turi pranešti Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai, ir šios informacijos pateikimo tvarką nustato Vyriausybė.

2. Informacija, kurią Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba gauna iš teisėsaugos ir kitų valstybės institucijų, kredito ir finansinių įstaigų, notarų ir asmenų, turinčių teisę atlikti notarinius veiksmus, kitų juridinių ar fizinių asmenų, pinigų plovimo prevencijos tikslu gali būti įstatymų nustatytais atvejais perduota operatyvinės veiklos subjektams ir kitoms valstybės institucijoms.

TREČIASIS SKIRSNIS PINIGŲ PLOVIMO PREVENCIJOS PRIEMONĖS

8 straipsnis. Operacijų pinigais įtartinumas

1. Jeigu kredito ir finansinės įstaigos įtaria, kad jose atliekamos kliento operacijos pinigais gali būti susijusios su pinigų plovimu, jos privalo nustatyti kliento tapatybę ir nedelsdamos, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo operacijos atlikimo dienos, pateikti Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai, nepaisant operacijos pinigais dydžio, šio Įstatymo 12 straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją apie pinigais atliktą operaciją.

2. Notarai ar asmenys, turintys teisę atlikti notarinius veiksmus, esant įtarimui, kad jų klientų sudaromi sandoriai gali būti susiję su pinigų plovimu, privalo kliento tapatybę patvirtinančius duomenis ir šio Įstatymo 12 straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją apie sudarytą sandorį nedelsdami, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sandorio patvirtinimo dienos, pateikti Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai nepaisant pagal sandorį kliento gaunamos ar mokamos pinigų sumos dydžio.

3. Kriterijus, kuriais vadovaujantis operacija pinigais laikoma įtartina, nustato Vyriausybė kartu su Lietuvos banku.

9 straipsnis. Kliento tapatybės nustatymas

1. Kredito ir finansinės įstaigos, prieš atidarydamos sąskaitas, priimdamos indėlius, teikdamos vertybių saugojimo paslaugas, sudarydamos kitokias sutartis su klientu ar atlikdamos operacijas pinigais, kurių suma viršija 50 000 litų arba šią sumą užsienio valiuta, privalo nustatyti kliento tapatybę.

2. Kliento tapatybės nustatymo tvarką nustato Vyriausybė.

3. Draudžiama atlikti šio straipsnio 1 dalyje nurodytas operacijas, jeigu klientas šio Įstatymo nustatytais atvejais nepateikia duomenų, patvirtinančių jo tapatybę, taip pat jeigu pateikti ne visi duomenys arba jie yra neteisingi.

10 straipsnis. Operacijos pinigais atlikimas per atstovą

Kai operacija pinigais, apie kurią pagal šį Įstatymą turi būti pranešta Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai, atliekama per atstovą, kredito ir finansinės įstaigos privalo nustatyti kliento ir jo atstovo tapatybę.

11 straipsnis. Informacijos saugojimas

1. Kredito ir finansinės įstaigos privalo tvarkyti registrą apie kliento atliktas operacijas pinigais, kurių suma viršija 50 000 litų ar ją atitinkančią sumą užsienio valiuta, bei įtartinas operacijas, išskyrus atvejus, kai kredito ir finansinės įstaigos klientas yra kita kredito ar finansinė įstaiga.

2. Notarai ir asmenys, turintys teisę atlikti notarinius veiksmus, privalo tvarkyti klientų sandorių, pagal kuriuos gaunama ar mokama pinigų suma viršija 50 000 litų ar ją atitinkančią sumą užsienio valiuta, registrą.

3. Registro tvarkymo taisyklės nustato Vyriausybė kartu su Lietuvos banku.

4. Operaciją pinigais patvirtinantys dokumentai ar kiti juridinę galią turintys dokumentai, susiję su operacijų pinigais atlikimu, turi būti saugomi 10 metų nuo ryšių su klientu pabaigos.

12 straipsnis. Informacijos pateikimas Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai

1. Kredito ir finansinės įstaigos, atliekančios operaciją pinigais, privalo kliento tapatybę patvirtinančius duomenis ir informaciją apie atliktą operaciją pinigais pateikti Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai, jeigu kliento vienkartinės operacijos pinigais arba kelių tarpusavyje susijusių operacijų suma viršija 50 000 litų arba ją atitinkančią sumą užsienio valiuta. Notarai ar asmenys, turintys teisę atlikti notarinius veiksmus, privalo kliento tapatybę patvirtinančius duomenis ir informaciją apie kliento sudarytą sandorį pranešti Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai, jei pagal sandorį gaunama ar mokama pinigų suma viršija 50 000 litų ar ją atitinkančią sumą užsienio valiuta. Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai pateikiamoje informacijoje nurodomi kliento tapatybę patvirtinantys duomenys; jeigu operacija pinigais atliekama per atstovą, – ir atstovo tapatybę patvirtinantys duomenys; operacijos pinigais suma; valiuta, kuria atlikta operacija pinigais; operacijos pinigais atlikimo data; operacijos pinigais atlikimo būdas; subjektas, kurio naudai atlikta operacija pinigais.

2. Draudimo įmonės praneša Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai kliento ir draudžiamo asmens tapatybę patvirtinančius duomenis ir informaciją apie gautas draudimo įmokas, jeigu nuo kalendorinių metų pradžios arba nuo anksčiau pateikto pranešimo iš kliento gautų vienkartinių draudimo įmokų suma pagal vieną ar daugiau draudimo sutarčių viršija 10 000 litų, o periodinių įmokų – viršija 5000 litų ar ją atitinkančią sumą užsienio valiuta.

3. Kredito įstaigos praneša Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai kliento tapatybę patvirtinančius duomenis ir informaciją apie vienkartinį grynųjų pinigų keitimą iš vienos valiutos į kitą, jeigu keičiamų grynųjų pinigų suma viršija 20 000 litų ar ją atitinkančią sumą užsienio valiuta.

4. Šio straipsnio 1–3 dalyse nurodyta informacija Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai pateikiama nedelsiant, ne vėliau kaip per 7 darbo dienas nuo operacijos atlikimo dienos.

5. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyta informacija Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai neteikiama, jeigu kredito ar finansinės įstaigos klientas yra kita kredito ar finansinė įstaiga.

6. Kredito ar finansinė įstaiga gali neteikti šio straipsnio 1 dalyje nurodytos informacijos Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai, jeigu kliento veiklai būdingos didelės nuolatinės ir reguliarios operacijos pinigais, atitinkančios Vyriausybės ir Lietuvos banko nustatytus kriterijus.

7. Šio straipsnio 6 dalyje nurodyta išimtis netaikoma, jeigu kredito ar finansinės įstaigos klientas yra užsienio valstybės įmonė, jos filialas arba atstovybė arba jis verčiasi:

- 1) teisinių paslaugų teikimu, advokato praktika, notaro veikla;
- 2) loterijų, azartinių lošimų organizavimu ir vykdymu;
- 3) veikla, susijusia su juodaisiais, spalvotaisiais arba tauriaisiais (retaisiais) metalais, brangakmeniais, juvelyriniais dirbiniais, meno kūriniiais;
- 4) prekyba transporto priemonėmis;
- 5) prekyba nekilnojamuoju turtu;
- 6) audito veikla;

- 7) asmens sveikatos priežiūra;
- 8) aukcionų organizavimu ir vykdymu;
- 9) turizmo ar kelionių organizavimu;
- 10) didmenine prekyba alkoholiniais gėrimais ir alkoholio produktais, tabako gaminiais;
- 11) prekyba naftos produktais;
- 12) prekyba medikamentais.

13 straipsnis. Muitinės įstaigų veikla

1. Muitinės įstaigos atlieka į Lietuvos Respubliką įvežamų ir iš jos išvežamų grynųjų pinigų sumų kontrolę Vyriausybės nustatyta tvarka.
2. Muitinės įstaigos privalo registruoti kiekvieną grynųjų pinigų įvežimo į Lietuvos Respubliką ir išvežimo iš jos atvejį, jeigu įvežamų arba išvežamų grynųjų pinigų vienkartinė suma viršija 10 000 litų ar ją atitinkančią sumą užsienio valiuta.
3. Muitinės įstaigos privalo nedelsdamos, ne vėliau kaip per 7 darbo dienas, pranešti Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai, jeigu juridinis ar fizinis asmuo įveža į Lietuvos Respubliką ar išveža iš jos grynųjų pinigų vienkartinę sumą, viršijančią 50 000 litų ar ją atitinkančią sumą užsienio valiuta.

14 straipsnis. Asmenys, kredito ir finansinėse įstaigose atsakingi už pinigų plovimo prevencijos priemonių įgyvendinimą

1. Kredito ir finansinių įstaigų vadovai privalo paskirti asmenis, kurie organizuotų šiame Įstatyme numatytų pinigų plovimo prevencijos priemonių įgyvendinimą ir palaikytų ryšius su Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba.
2. Paskyrus šio straipsnio 1 dalyje nustatytus asmenis, apie juos turi būti pranešta Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai.

15 straipsnis. Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai pateiktos informacijos apsauga

1. Šiame Įstatyme nurodyta informacija, kurią gauna Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba, negali būti skelbiama ar perduodama kitoms valstybės valdymo, kontrolės ar teisėsaugos institucijoms, išskyrus šio ir kitų įstatymų numatytus atvejus.
2. Valstybės institucijoms ir jų tarnautojams, kredito ir finansinėms įstaigoms, notarams ir asmenims, turintiems teisę atlikti notarinius veiksmus, ir jų darbuotojams draudžiama pranešti klientui ar kitiems asmenims, kad informacija apie jų atliekamas operacijas pinigais pateikta Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai.
3. Šiame Įstatyme nurodytos informacijos pateikimas Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai nelaikomas pramoninės, komercinės ar banko paslapties atskleidimu.
4. Asmens, padėjusio išaiškinti pinigų plovimo prevencijos priemonių įgyvendinimo pažeidimus ir pinigų plovimo atvejus, anonimiškumą garantuoja šis Įstatymas.

KETVIRTASIS SKIRSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16 straipsnis. Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos veiksmų apskundimas

Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos pareigūnų veiksmai gali būti skundžiami įstatymų nustatyta tvarka.

17 straipsnis. Žalos atlyginimo tvarka

Žala, padaryta neteisėtais Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos pareigūnų, einančių tarnybines pareigas, veiksmais, atlyginama įstatymų nustatyta tvarka.

18 straipsnis. Atsakomybė

Pareigūnai ir asmenys, pažeidę šio Įstatymo reikalavimus, atsako įstatymų nustatyta tvarka.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-903](#), 98.10.20, Žin., 1998, Nr.96-2658 (98.11.04)

LIETUVOS RESPUBLIKOS PINIGŲ PLOVIMO PREVENCIJOS ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Nauja įstatymo redakcija

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1388](#), 1999-11-04, Žin., 1999, Nr. 99-2845 (1999-11-24)

PINIGŲ PLOVIMO PREVENCIJOS ĮSTATYMO 2 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-335](#), 2001-05-22, Žin., 2001, Nr. 48-1659 (2001-06-06)

PINIGŲ PLOVIMO PREVENCIJOS ĮSTATYMO 2, 12 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2001 m. liepos 1 d.

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-660](#), 2001-12-17, Žin., 2001, Nr. 112-4079 (2001-12-30)

PINIGŲ PLOVIMO PREVENCIJOS ĮSTATYMO 2 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Įstatymas įsigalioja nuo 2002 m. balandžio 1 d.

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-821](#), 2002-03-28, Žin., 2002, Nr. 33-1255 (2002-03-30)

PINIGŲ PLOVIMO PREVENCIJOS ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2002 m. balandžio 1 d.

Nauja įstatymo redakcija

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1485](#), 2003-04-03, Žin., 2003, Nr. 38-1730 (2003-04-24)

PINIGŲ PLOVIMO PREVENCIJOS ĮSTATYMO 5 IR 6 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis Įstatymas įsigalioja kartu su Lietuvos Respublikos baudžiamuoju kodeksu (Žin., 2000, Nr. [89-2741](#)) ir Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodeksu (Žin., 2002, Nr. [37-1341](#)), t.y. nuo 2003 m. gegužės 1 d.

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1716](#), 2003-07-04, Žin., 2003, Nr. 74-3431 (2003-07-25)

PINIGŲ PLOVIMO PREVENCIJOS ĮSTATYMO 2 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

*** Pabaiga ***

Redagavo: Irena Laukionytė (2003-08-01)

irlauk@lrs.lt